

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO ANALIZ, DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI

Warszawa, 18 czerwca 2020 r.

BADK.DPK.133.77.2020 MKo

P10-48/20	Data wpływu petycji 11 i 12 kwietnia 2020 r.
	Data sporządzenia informacji o petycji 18 czerwca 2020 r.

**PRAWO KONSULARNE,
PRAWO WEKSLOWE I CZEKOWE**

TEMAT

**ZAPEWNIENIE SPÓJNOŚCI PRZEPISÓW PRAWA
ORAZ USUNIĘCIE NIEAKTUALNYCH POJĘĆ**

WNOSZACY PETYCJE: petycje indywidualne

Sebastian Adamowicz.

PRZEDMIOT PETYCJI:

Podjąć inicjatywę ustawodawczą dotyczącą zmiany ustawy:

1) z dnia 25 czerwca 2015 r. Prawo konsularne, zmiana art. 64 ust. 1 zd. 1 w celu uznania soboty za dzień równorzędny z dniem uznanym przez m.in. Kodeks postępowania karnego i Kodeks postępowania cywilnego za dzień wolny od pracy, dla ustalenia biegu terminu określonego dla dokonania czynności w postępowaniu konsularnym;

2) z dnia 28 kwietnia 1936 r. prawo wekslowe:

- w art. 52 zd. 2 usunięcie nieaktualnego zapisu o opłacie stemplowej za weksel zwrotny,

- w art. 72 uznanie soboty za dzień równorzędny z dniem uznanym przez Kodeks cywilny za dzień wolny od pracy, dla zapewnienia spójności i jednolitości systemu prawa w obliczaniu terminów,

- w art. 75 ust. 1 umożliwienie osobom nie mogącym pisać, dokonanie podpisu na wekslu poprzez użycie odcisku palca,

- w art. 103 usunięcie z przepisu wyrażenia „niepiśmiennych”;

3) z dnia 28 kwietnia 1936 r. prawo czekowe, zmiana art. 55 zd. 2 w celu uznania soboty za dzień równorzędny z dniem uznanym przez Kodeks cywilny za dzień wolny od pracy, dla zapewnienia spójności i jednolitości systemu prawa w obliczaniu terminów.

UZASADNIENIE WNOSZĄCEGO PETYCJE:

Autor petycji postuluje zmianę art. 64 ust. 1 zd. 1 prawa konsularnego poprzez nadanie mu brzmienia: „Jeżeli koniec terminu przypada na dzień ustawowo wolny od pracy albo na sobotę, za ostatni dzień terminu uznaje się następny dzień powszedni”.

Celem zmiany jest zapewnienie spójności przepisów postępowania konsularnego z przepisami, w innych postępowaniach w zakresie obliczania terminów. W postępowaniu cywilnym, karnym czy administracyjnym termin upływający w sobotę, przedłuża się do następnego dnia powszedniego.

Kolejna, postulowana w petycji zmiana dotyczy nadania nowej treści przepisom ustawy prawo wekslowe:

1) art. 52 ust. 2: „Weksel zwrotny obejmuje prócz sum, wymienianych w art. 48 i 49, stręczenie.”,

2) art. 72: „Jeżeli termin płatności wekslu przypada na dzień ustawowo uznany za

święteczny lub sobotę, zapłaty domagać się można dopiero w najbliższym dniu ustawowo uznanym za święteczny lub sobotę, zapłaty domagać się można dopiero w najbliższym dniu powszednim. Również wszystkie inne czynności, dotyczące weksłu, w szczególności przedstawienie do przyjęcia i dokonanie protestu, mogą być przedsięwzięte jedynie w dniu powszednim. Jeżeli ostatni dzień terminu, w ciągu którego jedna z tych czynności ma być przedsięwzięta, przypada na dzień ustawowo uznany za święteczny lub sobotę, termin przedłuża się do najbliższego dnia powszedniego. Dni święteczne i soboty, przypadające w ciągu terminu, wlicza się do tego terminu.”

3) art. 75 ust. 1: „Osoba niemogąca pisać może podpisać się na wekslu w ten sposób, że uczyni na nim tuszowy odcisk palca, a obok tego odcisku osoba przez nią upoważniona wypisze jej imię i nazwisko oraz złoży swój podpis, albo w ten sposób, że zamiast osoby niemogącej pisać podpisze się osoba przez niego upoważniona, a jej podpis będzie poświadczony przez notariusza, wójta (burmistrza, prezydenta miasta), starostę lub marszałka województwa z zaznaczeniem, że został złożony na życzenie osoby niemogącej pisać”

4) art. 103 poprzez zastąpienie wyrażenia „sposobu uwierzytelniania podpisów osób niepiśmiennych lub niemogących pisać” wyrażeniem „sposobu uwierzytelniania podpisów osób niemogących pisać”.

Ponadto, autor petycji postuluje zmianę art. 55 zd. 2 ustawy prawo czekowe i nadanie mu brzmienia: „Jeżeli ostatni dzień terminu, oznaczonego przez prawo do dokonania czynności, dotyczących czeków, w szczególności do przedstawienia albo do dokonania protestu lub równoznacznego stwierdzenia, przypada na dzień ustawowo uznany za święteczny lub sobotę, termin przedłuża się do najbliższego dnia powszedniego, następującego po upływie terminu. Dni święteczne i soboty, przypadające w ciągu terminu, wlicza się do tego terminu.”

Celem zmian jest zapewnienie spójności przepisów prawa wekslowego i czekowego z przepisami m.in. Kodeksu cywilnego w zakresie obliczania terminów oraz usunięcie nieistniejących już pojęć.

STAN PRAWNY:

Ustawa z dnia 25 czerwca 2015 r. Prawo konsularne (Dz. U. z 2020 r. poz. 195) normuje m.in. postępowanie przed konsulem (Dział III), w tym sposoby i terminy załatwiania spraw.

Zgodnie z art. 64 ust. 1, jeżeli koniec terminu przypada na dzień ustawowo wolny od

pracy, za ostatni dzień terminu uznaje się następny dzień powszedni. Za dzień ustawowo wolny od pracy uznaje się również dzień wolny od pracy zgodnie z prawem państwa przyjmującego.

Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało:

1) nadane jako przesyłka rejestrowana w placówce pocztowej operatora pocztowego świadczącego usługi powszechne;

2) złożone w sposób, o którym mowa w art. 75 ust. 2.

Ustawa z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 160) reguluje m.in. instytucję weksla zwrotnego (*retraite, rechange, ricambio*), która polega na wykonaniu zwrotnego poszukiwania w trybie pozaprocesowym.¹

Zgodnie z art. 52 zwrotnie poszukujący może w braku zastrzeżenia przeciwnego wykonać swoje prawo także w ten sposób, że na jednego z zobowiązanych zwrotnie wystawia nowy weksel (weksel zwrotny), płatny za okazaniem i w miejscu zamieszkania zobowiązanego zwrotnie. Weksel zwrotny obejmuje prócz sum, wymienionych w art. 48 i art. 49, stręczne i opłatę stemplową za weksel zwrotny.

Ustawa reguluje również dzień płatności weksla i dzień jego wymagalności.

Jeżeli termin płatności wekslu przypada na dzień ustawowo uznany za świąteczny, zapłaty domagać się można dopiero w najbliższym dniu powszednim. Również wszystkie inne czynności, dotyczące wekslu, w szczególności przedstawienie do przyjęcia i dokonanie protestu, mogą być przedsięwzięte jedynie w dniu powszednim (art. 72).

Jeżeli ostatni dzień terminu, w ciągu którego jedna z tych czynności ma być przedsięwzięta, przypada na dzień ustawowo uznany za świąteczny, termin przedłuża się do najbliższego dnia powszedniego. Dni świąteczne, przypadające w ciągu terminu, wlicza się do tego terminu (art. 72).

Ustawa przewiduje sposób zaciągnięcia zobowiązania wekslowego przez osobę niepiśmienną (nieumiejącą pisać w żadnym alfabecie) lub niemogącą pisać (np. z powodu choroby, ułomności, dalej także jako niepiśmienny).²

Zgodnie z art. 75 za niepiśmiennych lub niemogących pisać może podpisać się na wekslu inna osoba, której podpis winien być uwierzytelniony przez notariusza lub władzę gminną z zaznaczeniem, że osoba ta podpisała się na życzenie niepiśmiennego lub niemogącego pisać. Uwierzytelnienie winno być umieszczone na wekslu lub na przedłużku.

¹ M. Kaliński, Komentarz do art. 52 ustawy – Prawo wekslowe, LexisNexis 2014 r.

² I. Heropolitańska, Komentarz do art. 75 – Prawo wekslowe, LEX 2011 r.

Zgodnie z art. 103 do wekslu własnego stosuje się przepisy o wekslu trasowanym, o ile z istotą wekslu własnego nie zostają w sprzeczności i dotyczą: indosu (art. 11-20), płatności (art. 33-37), zapłaty (art. 38-42), zwrotnego poszukiwania spowodu niezapłacenia (art. 43-50, 52-54), zapłaty przez wyręczenie (art. 55, 59-63), odpisów (art. 67 i 68), zmian (art. 69), przedawnienia (art. 70 i 71), dni świątecznych, obliczania terminów i zakazu dni ulgowych (art. 72, 73 i 74), sposobu uwierzytelniania podpisów osób niepiśmiennych lub niemogących pisać (art. 75), roszczenia z tytułu niesłusznego zubożenia (art. 76), kolizji ustaw (art. 77-80 i 82-84), weksli zaginionych (art. 96-100).

Ustawa z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo czekowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 462) w art. 55 zd. 2 stanowi, że jeżeli ostatni dzień terminu, oznaczonego przez prawo do dokonania czynności, dotyczących czeków, w szczególności do przedstawienia albo do dokonania protestu lub równoznacznego stwierdzenia, przypada na dzień ustawowo uznany za świąteczny, termin przedłuża się do najbliższego dnia powszedniego, następującego po upływie terminu. Dni świąteczne, przypadające w ciągu terminu, wlicza się do tego terminu.

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1145 ze zm.) w art. 79 stanowi, że osoba niemogąca pisać może złożyć oświadczenie woli w formie pisemnej w ten sposób, że uczyni na dokumencie tuszowy odcisk palca, a obok tego odcisku osoba przez nią upoważniona wypisze jej imię i nazwisko oraz złoży swój podpis, albo w ten sposób, że zamiast składającego oświadczenie podpisze się osoba przez niego upoważniona, a jej podpis będzie poświadczony przez notariusza, wójta (burmistrza, prezydenta miasta), starostę lub marszałka województwa z zaznaczeniem, że został złożony na życzenie osoby niemogącej pisać.

Jeżeli ustawa, orzeczenie sądu lub decyzja innego organu państwowego albo czynność prawna oznacza termin nie określając sposobu jego obliczania, stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego.

Zgodnie natomiast z art. 115, jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę, termin upływa następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą.

INFORMACJE DODATKOWE:

Do Sejmu 8 i 12 kwietnia 2020 r. złożone zostały petycje o tożsamy wnioskach jak petycja prezentowana (BKSP-145-IX-112/20 i BKSP-145-IX-115/20). Petycje 30 kwietnia 2020 r. zostały skierowane do Komisji do Spraw Petycji, gdzie oczekują na rozpatrzenie.

W dniu 3 czerwca 2020 r. Biuro Analiz Sejmowych sporządziło opinię o postulatach petycji dotyczącej zmiany prawa konsularnego. W opinii wskazano, że proponowane przez wnioskodawcę zmiany oparte zostały na trafnym rozpoznaniu obowiązującego stanu prawnego. Proponowany postulat (z uwzględnieniem przedstawionej w opinii modyfikacji) przyczyniłby się do ujednoczenia systemu prawnego i poszerzenia jego przejrzystości.

DZIAŁANIA POWIĄZANE:

Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z 25 kwietnia 2003 r., sygn. akt III CZP 8/03, której nadana została moc zasady prawnej, stwierdził, że sobota nie jest dniem uznanym ustawowo za wolny od pracy w rozumieniu art. 115 k.c. w związku z art. 165 § 1 k.p.c. (por. także postanowienie Sądu Najwyższego z 24 listopada 2003 r., sygn. akt IV KZ 43/03, które zapadło na gruncie procedury karnej).

OPRACOWAŁ

Maciej Kowalski

WICEDYREKTOR

Danuta Antoszkiewicz